TAKO SO SE ŽENILI NAŠI STARI

Koliko veselja in upanja je delal in napravlja še dandanes predpustni čas mladini! Že v pozni jeseni so se začeli fantje in dekleta sestajati pri luščenju ali lička-nju in na preji, kjer je bilo mnogo prilike da so se bliže seznanjali. To shajanje je trajalo vso zimo in zbližalo marsikak mladi par. Ko sta se bodoči ženin in nevesta do kraja dogovorila sta še določila, kdo in kdaj bi smel priti snubit ali v ogledi. Najsrečnejši taki dnevi so bili sobota, nedelja in sreda.

Ogledniki ali prosci

Ženin je naprosil za to posredovanje navadno svojega botra ali kuma, ali pa kakega imovitega in zgovornega soseda. Ženin in naprošeni oglednik, ki je bil pozneje navadno ženitovanjski starešina, sta odšla že v mraku praznično oblečena na pot. Na Murskem polju je ženin vzel s seboj bel prt, privezal si je bel predpasnik ter si pripravil srebrn denar zádav imenovan namenjen nevesti v dar če bi se vse srečno izteklo. Na potu sta se oglednika izogibala da bi srečala žensko zlasti starejšo, tudi mačka jima ni smela križati pota, hodila sta navadno za vasjo ob meji, da nista prišla prezgodaj ljudem v zobe. Ko sta prišla oglednika do nevestine hiše, ta večer duri niso bile zaklenjene. Prvi je stopil v hišo oglednik, nato pa ženin, ki je sedel na klop pri vratih. Pogovor je potekal o letini gospodarstvu, živini in tržnih cenah. Domači gospodar je rad tožil, kako trda je za denar. Na Kranjskem po prišli ogledniki, ali kakor so se imenovali v Beli krajini, prosci, v hišo in eden od njih je rekel: »Kupci smo in popotni ljudje, pa smo prišli k vam, ker smo videli, da pri vas še luč gori in prosimo da nas prenočite« Hišni gospodar je nato odvrnil: »Če ste pa taki poštenjaki, pa le stopite v hišo«. V hiši je bila že pripravljena jed ki so jo pridno zamakali z dobro kapljico in s šalami. Ženin je sedel ves čas kakor na trnju. Po daljšem času šele je oglednik povedal pravi vzrok prihoda. Že po prvih besedah je domača hčerka prižgala trsko in odšla v kuhinjo kamor ji je sledil tudi ženin. Nevestinim staršem so morali ogledniki povedati vse razmere ženinovega gospodarstva. Če so bili starši zadovoljni, je šel oglednik po ženina, ki se je vrnil z nevesto v sobo. Če je bila tudi hčerka volina je podala roko ženinu, ki ji je izročil srebrne dvaisetice ali tolarje, zádav, kot poroštvo, da se ženitovanje ne more več razdreti. Tako je bila zaroka skleniena in dekle izprošeno. O takem snubljenju poje belokranjska narodna pesem:

»Dobro jutro, očka vi!
Al' nam date vašo hčer?«
»Moja volja bi že bila,
pa za mamco se ne ve.«
»Dobro jutro, mamca vi!
Al' nam date vašo hčer?«
»Moja volja bi že bila,
pa za Micko se ne ve.«
»Dobro jutro, Micka ti!
Al' bi tvoja volja bila,
da bi rekla pred oltarjem
trikrat: da?«

Nato so se začela pogajanja za nevestino doto. Oče je obljubil pol manj kakor je mislil dati. Prepirali so se v prijateljskem prerekanju: prva je ugovarjala mati, nato hčerka ter tudi ostali sorodniki in ogledniki. Pogosto pa je nastala resnica in že skoro popolnoma dogovorjeno ženitovanje se je razdrlo. Ob srečno končani pogodbi so se le še pogovorili, kdaj bodo šli pismo delat, kdaj v župnišče zaradi oklicev, in kdaj bo šla nevesta na rázgledi. Prihodnji dan se je raznesla novica po vsej vasi. O ženinu in nevesti so se raznašale od hiše do hiše vse dobre, zlasti pa še slabe lastnosti. Nevesta je odšla z materjo določen dan na ženinov dom na rázgledi. Pozneje so šli delat ženitno pismo k notarju in nato v župnišče. Pismo so naredili navadno tako da je ženin zapisal nevesti ravno toliko kakor ona njemu nevestin oče pa je plačal notarske pristojbine in za oklice. Nato so sledile zaročke. Nevestina mati je pripravila obed, pri katerem je bil izdelan natančen načrt gostivanja: katere hiše bodo povabljene, koliko mesa in vina se bo pripravilo, kdo bodo zavčini ali pozavčini, svatovci, muzikanti, kdo zastavnjak itd.

Priprave in bala

Odslej sta bila ženin in nevesta v zárokih. Na ženinovem in nevestinem domu so bile velike priprave. Šivilje, krojači in čevljarji so imeli polne roke dela: šivali so obleke, perilo in obutev. Gospodinje so pitale purane kapune gosi peteline itd. Pozavčina sta znosila skupaj boben, trobento, rog in razno orodje. Šla sta k nevesti, ki jih je lepo okrasila s svilenimi rutami, na glavi sta imela perjanico in v roki palico z zvončki. Tako našemljena sta se pomikala od hiše do hiše vseh povabljencev na gostijo, streljala in uganjala razne norčije. Povsod sta bila dobro pogoščena. Na Gorenjskem je vabil ženin v spremstvu svojega druga ali tovariša svoje sorodnike, nevesta pa se je vozila s svojo družico na okrašenem vozu okoli svojih ljudi. Šaljivi Belokranjci so vabili tako: »Mi smo došli vas vabit od najmanjšega do največjega na našo dobro volio, na zrelo vino pečen kruh, na pečene guske in purane, bomo imeli dosti hrane, bodo imele tri en cent, bomo imeli trohtament. Boste imeli mehko postlo, trdo klop, malo spanca, dosti tanca, dobre volje, hopsasa!« Ena najimenitnejših oseb pri ženitovanju je bila mater kuharica, ki je že najmanj tri dni pred poroko gospodinjila na nevestinem domu. Tu so se mesili in peki razni kolači, med njimi na Murskem polju znani, podolgovati bosmani, okrašeni s ptičicami. Sosedje so znašali mize, stole, krožnike, kupice, namizni pribor itd.

Običajni dan poroke je bila sreda. Prejšnji popoldan se je zbralo na nevestinem domu več svatov, ker je prišel ženin k nevesti po škrinjo ali balo. Nevestino balo so vozili s konji, če je bila iz druge vasi, če pa je bila domača pa z voli. Svatje so morali voz ali sami dobro spraviti in čuvati, zakaj domačini so pobrali, če so le mogli, vijake od koles da so se snela, ali pa so skušali odnesti voz na streho. Tega niso delali iz sovražnosti, temveč bolj iz nagajivosti pa tudi iz jeze, če je ženin odpeljal domače dekle v drugo vas. Po dobri pogostitvi so peljali balo ali baliž med veselim petjem in igranjem godcev na ženinov dom. Toda že čez nekaj korakov so se morali ustaviti: čez cesto je bila napravljena šranga in ženin se je moral odkupiti s primernim darilom. To je spomin na starodavni običaj, dekliško ótmico, ki pa je še dandanes v nekaterih južnih krajih v navadi.

Na poročni dan

Napočil je dan poroke. V vseh hišah, kjer so bili svatje, se je pripravljalo že od ranega jutra, zlasti ženske so se skrbno oblačile v pražnjo obleko. Na Gorenjskem je šla na poročni dan zjutraj družica z drugom in godbo k bližnjim povabljencem ter jih vodila do nevestine hiše. Tukaj je že čakal starešina s svojo ženo na Štajerskem posnehaljo, v Beli Krajini posnažnico imenovano ki je prinesla skoraj meter dolg bosman. Na nevestinem domu so bile duri zaklenjene. Brkati pisar je goste resno vprašal odkod so, kaj bi radi, ali imajo svoje potne liste v redu itd. Po povoljnih odgovorih so spustili družbo v hišo, kjer so ženinovi svatje vprašali po nevesti. Pozavčin je brž priveđel kako staro našemljeno žensko nato je prišla svatovca, družica potem šele prava nevesta, ki je prinesla na krožniku dva rožmarinova šopka, za ženina in zase. Ostali svatje so dobili šopke iz umetnih, pisanih cvetic ki so si jih dekleta pripela na prsi, moški pa na klobuke. Vsa družba je nato sedla k zajtrku na točno določene prostore. Nevesta

se je šla potem preobleč v poročno obleko, pa tudi ostale svatovce so še v kamro, kjer jim je spretna soseda zavezala peco, zakaj ni znala vsaka ženska pravilno uravnati visokega grebena in lepih gub čipkaste bele rute. V Beli Krajini so nosile neveste krasen náplet iz svilenih trakov, privezan okoli glave na glavi pa so imele visok venec.

Godci so zaigrali veselo koračnico in ženitovanjski sprevod se je začel pomikati v določenem redu proti cerkvi. Na Gorenjskem je jahal kot prvi šaljivec ki si je poveznil na glavo starinski klobuk in si nataknil na nos črna očala. Njemu so sledili vozovi starešine z ženo ženina z družico, neveste z drugom ter ostalih svatov. Zadnji je bil dolg lojtrski voz z veselo družbo, ki je glasno prepevala, ukala in vzklikala. Svatje so imeli razpete rdeče dežnike. Od poroke so se vračali v istem redu, le da se je zdaj vozil ženin skupaj s svojo mladoporočeno ženo. Po maši sta stopila ženin in nevesta, včasih je bilo tudi več parov, pred oltar da ju je duhovnik poročil. V nekaterih krajih je bila maša po poroki. Na Štajerskem je bila navada, da je župnik v cerkvi blagoslovil ženitovanjsko vino, hanžovec ali janževec, katerega so morali vsi svatje malo pokusiti, ostalo vino pa se je hranilo kot čudodelno zdravil za razne bolezni.

Na nevestinem domu

Nato je sledila na nevestinem domu ženitovanjska pojedina. Ko so prišli do hiše, je ženin prenesel novoporočeno ženo čez hišni prag, da bi ji nihče ne mogel storiti kaj žalega. V Beli Krajini je bila naloga posnažnice da je privedla nevesto pred svate ki so bili zbrani pred hišo. Nevesta je prinesla kozarec vina, pokrit z rdečim robcem. Ženin je vino hitro izpil in treščil kozarec ob steno da se je razletel na drobne kosce. Če bi ostal kozarec cel, bi bila to za ženina velika sramota. Nato so gostje posedli k mizi na svoje določene prostore. Prvo mesto je zavzel ženinov starešina stoloravnatelj, ki je nadzoroval in upravljal gostijo. Poleg njega je sedela posnehalja ali posnažnica, na drugi strani ženin in nevesta, drug in družica nato pa ostali svatje. Starešina se je pokrižal in glasno molil, potem pa so začeli prinašati jedi in pijačo, in sicer najprej vse bosmane, kolače, hkrati na mizo. Za dobro voljo je skrbel nalašč za to določeni in najeti šaljivec, ki je stal na klopi pri peči, uganjal razne neumnosti in razveseljeval ženitovanjsko družbo. Na svatbo so prišli za nekaj časa gostom v zabavo tudi našemljeni fantje, katerih so se morali odkrižati s kakim darilom. Svatje, ki so se veselili, gostili in plesali pozno v noč, so morali obdarovati tudi kuharico in godce in ponekod še nevesto. V imovitejših hišah se je nadaljevalo ženitovanjsko veselje na nevestinem domu še prihodnji dan.

Na novem domu

Končno je bilo le treba misliti na to, da bi odpeljali nevesto na ženinov dom. Tovariš je vzel vrtánj, velik hleb iz najboljše moke ki je pri svatbi visel nad nevesto, zadel si ga je na rame, nevesta pa je nesla malo manjši vrtanj v eni roki, v drugi pa svečnik z blagoslovljeno svečo. Na Štajerskem je nesla nevesta s seboj največji bosman. Pred odhodom iz domače hiše je milo zajokala in se poslavljala od brezskrbnega, veselega dekliškega stanu v pričakovanju težkega zakonskega bremena. Na ženinovem domu sta jo čakala oče in mati s kolačem kruha ki ga je morala na pragu prerezati v znamenje, da bo dobra in radodarna hišna mati. V veži je bil pripravljen stol nanj je sedla nevesta in vzela na kolena do tri leta staro moško dete iz ženinovega sorodstva, nakolenče. V tem običaju se je izražala želja da bi bil prvi otrok moškega spola. Temu otroku je podarila nevesta mali vrtanj in robec, ki je bil privezan. Nato so prinesli steklenico vina in dve kupici. Tašča je trčila z nevesto, ki je rekla: »Draga mati! Bodite mi odslej mati, a jaz vam bom pokorna hči. Daj Bog, da bi se z očmi gledali in v srcu ljubili!« S tem, da je nevesta tašči napila, je šele postala pravi član ženinove družine. Gostje so odšli v hišo, nevesta pa v kuhinjo, kjer je vrgla v škaf, ščavnjak, kak novec, da bi živina rada jedla in se dobro redila. Večerja in običaji so bili enaki kakor prejšnji večer. Nevesta je prišla na ženinov dom navadno v četrtek zvečer. In ko se je bližala na gostiji polnočna ura, je stopil v hišo neizprosni policaj — petek — ženitovanjska družba se je morala raziti.

Poročne navade in vraže

Ženin in nevesta sta morala v cerkvi stati tako tesno skupaj, da ni mogel nihče mednju, ker bi sicer vladala v zakonu sovraštvo in prepir. Tudi so pazili na to, kako je mežnar po poroki sveče pogasil; na kateri strani se je dalj časa kadilo, tisti je tudi dalje živel. Na poti k poroki so obdarovali otroke s kruhom, ki pa ga ni smela deliti niti nevesta niti kaka druga žena, zakaj če bi se ta kruh zavrgel psu ali mački, bi se ženin in nevesta prepirala v zakonu. Kolikor pšeničnih zrn si je nevesta dejala na potu k poroki v žep ali v čevelj, toliko let je še živela. Ženin in nevesta sta morala vzeti k poroki s seboj kako posebno vrsto denarja, n. pr. srebrn tolar, groš, staro peticó itd. sta imela srečo pri denarju in gospodarstvu. Ko sta šla k poroki je morala nevesta pogledati skrivaj ženina skozi prste, da bi jo ta bolj ljubil. Pred oltarjem je morala nevesta poklekniti na rob ženinove suknje da bi je v zakonu ne pretepal. Pri darovanju v cerkvi si je morala nevesta izprositi od ženina denar, da ji je potem vedno rade volje dajal. Ponekod je bila navada da je mlada nevesta pri darovanju med obhodom okoli oltarja krepko sunila svojega novoporočenega moža v hrbet v znamenje da hoče odslej sama vzeti vajeti v roke. Kdor je v poročni noči prej zaspal tisti je prvi umrl.

Rudolf Dostal

Vsem, ki želijo na Oplenac

Odbor šentpetrske CMD v Ljubljani, ki pripravlja za binkoštne praznike izlet v Beograd in na Oplenac je prejel v zadnjih dneh poleg novih prijav tudi nekaj vprašanj na katera naj tu sledi odgovor. Ponavljamo: vožnja v II razredu posebnega brzovlaka iz Ljubljane do Mladenovca ter avtobusna vožnja na Oplenac in celotna vožnja nazaj v Ljubljano stane 280 din, v III razredu pa 200 din. Prehrana, ki vsebuje dve večerji, zajtrk in kosilo, stane skupno 35 din. Prenočnina v Beogradu pa je od 15 do 50 din.

Iz Ljubljane odpelje posebni brzovlak v soboto, 27 maja ob 20.20. Ustavil se bo le na postajah, kjer bodo vstopili prijavljenci. V Zemun prispemo v nedeljo ob 6.45 zjutraj. Po kratkem postanku zavije vlak na topčidersko postajo in prispe v Mladenovac ob 8. S postaje se odpeljemo s Putnikovimi avtobusi v treh ali morda samo v dveh skupinah na Oplenac da bo zadnja skupina opoldne na cilju. Vsaka skupina bo imela vsaj tri ure časa za ogleditev in ogled. Takisto si bo lahko vsakdo ogledal Mladenovac. Nihče ne bo prikrajšan, naj se pelje s prvo ali zadnjo skupino. Vse bo šlo po vrstnem redu, vsaka skupina pojde zase v kripto, da se pokloni Viteškemu kralju in njegovim dedom. Iz Mladenovca krenemo predvidoma ob 17 in pridemo v Beograd ob 18. Večer bo svoboden. Na binkoštni ponedeljek si ogledamo Beograd in Avalo, močnejša deputacija pa se pokloni Nj. Vel. kralju Petru II. Zvečer med 22 in 23 uro se odpeljemo iz Beograda in dospemo v Ljubljano v torek dopoldne.

Vsi ki so že poslali prijave za izlet, se naprošajo da vsaj do konca tega meseca vplačajo prvi obrok. Plačujete lahko s poštno golico — kupite čekovno položnico na poštnem uradu in zapišete ime in številko našega računa »Sport. Ljubljana it. 14.355 za Oplenac« — ali pa pišete po položnico na naslov Albin Turk Ljubljana, Vidovdanska cesta. V Ljubljani sprejemajo vplačila in prijave gdčna Blagajnikarka v Bonačevi trgovini ga Nilka Počnikova in Angela Tomšetova v Slomškovi ulici 17 in 21, Minka Marčanova v Kotnikovi 17, Frici Zupanova na Bleiweisovi 17, Albin Turk na Vidovdanski cesti, Tone Čotar v Obirski ulici v Kranju, gdčna Saša Lesarjeva v tovarni Preseren, za Kamno gorico in Kropo Vinko Pirc tovarnar v Lipnici, za Podnart in okolico Tone Fister, Ovsiše, za Novo mesto predsednica CMD ga Vasičeva in trgovec Turk. Na nova vprašanja bomo odgovorili prihodnjo nedeljo v »Jutru«.

Po dveh letih pojasnjena tatvina dreves

Dolga in zapletena pot do obsodbe

Brežice, 18. februarja

Med 22. in 26. februarjem l. 1937. je nekdo ukradel g. Janežiču Ivanu mlajšemu v Stari vasi pri Bizeljskem iz njegovega sadovnjaka 34 mladih jablan ocenjenih po 100 din tako da je posestnik utrpel škode nad 3000 din. Oškodovanec je osebno in po bizeljskih orožnikih iskal tatove v bližni in daljni okolici, vendar jim ni mogel priti na sled. Zaradi tega je g. Janežič v juniju l. 1937. razglasil, da bo dal nagrade 1000 din onemu, ki mu bo kaj določenega povedal o tatovih.

Na razpis je prejel anonimno pismo, v katerem mu neznanec piše, da ga bo 25. junija čakal na cesti proti Klanjcu pri km 20 in mu povedal, kje so njegova ukradena drevesa. Navedenega dne je šel g. Janežič na določeno mesto. Tam je stopil predenj iz koruze neznanec ter mu zbegan v naglici povedal, da so njegove jablane zasajene na travniku posestnika Kasteljana v Kačkovcu, še preden pa se je neznanec določil za to odkritje, mu je moral g. Janežič zagotoviti, da njegovega imena ne izda nikomur, tudi oblastvom ne, ker bi ga sicer iz maščevanja ubil.

Nekaj dni zatem si je g. Janežič ta drevesa ogledal v navzočnosti bizeljskih orožnikov. Ugotovil je točno, da so v Kasteljanovem sadovnjaku zasajena drevesa 32 po številu, njegova. Takoj po tej ugotovitvi je uvedel g. Janežič kazensko postopanje pri sreskem sodišču v Brežicah zoper Kasteljana. Postopanje je bilo na predlog državnega tožilca ustavljeno, ker ni bilo dovolj dokazov za tatvino. Kot subsidiarni tožilec je nato g. Janežič po svojem zastopniku dr. Drnovšku Janku, odvetniku v Brežicah, nadaljeval kazenski pregon osumljenca Kasteljana Antona mlajšega in njegovo mater Ano. Obtoženca sta se zagovarjala, da sta drevesa kupila v drevesnicah v Zagrebu in Klanjcu. V smislu obtožnice je vodilo kazensko postopanje okrožno sodišče v Celju in 4. t. m. je bila razprava pred sodnikom poedincem. Zaradi nesrečnih dreves se je kazenski spis v dveh letih močno odebelil, a zdaj je konec pravdanja, ker sta bila Ana Kasteljanova in njen sin Anton obsojena ona na mesec dni, on pa na šest tednov zapora ter oba na plačilo denarne globe po 300 din. Vse to pa pogojno za tri leta.

Oškodovani g. Janežič je imel pri zasledovanju krivcev mnogo stroškov, vendar ima zdaj zadoščenje. Mnogo zaslug za uspeh predmetne kazenske zadeve ima zastopnik oškodovanca g. dr. Drnovšek Janko.

Lepote Bohorja se odkrivajo svetu

Rajhenburg, 17. februarja

Pred letom dni se je ustanovila v Rajhenburgu podružnica SPD z imenom »Bohor«, s katerim je že označen njen delokrog. Z novo podružnico se je združila že prej obstoječa podružnica SPD v Kozjem. Imela je isti namen kakor si ga je začrtala rajhenburška, niso ji pa bili dani pogoji za uspešen razvoj.

Nova podružnica v Rajhenburgu si je nadela nalogo, da do danes malo poznani a lepi Bohor seznani s široko javnostjo, še zlasti z ljubitelji planin. Vsi naravni pogoji so dani, samo storilo se do zadnje ga ni nič. V enem letu obstoja podružnice SPD v Rajhenburgu pa je bil napravljen velik korak v razvoju tujskega prometa v naših krajih. Izvršene so markacije iz Rajhenburga na Bohor v dveh smereh. Pod najvišjim vrhom Javornikom (1023 m) je podružnica lani zgradila zasilno kočo, da imajo izletniki in turisti zavetišče.

Za letos je podružnica osvojila nov na črt. Na vzhodni strani bohorskega pogorja je krasna planinska točka Oslica, ki nudi razvajenemu izletniku in pozimi tudi smučarju krasne užitke v nemalo večji meri kakor druge slavne planinske postojanke. Na tem mestu se bo letos gradila planinska koča, ki bo nudila tisto, kar je na razpolago po drugih krajih, ali pa še kaj več. Člani podružnice se dobro zavedajo, česa je treba, da bo naš Bohor postal tisto, česar je po svoji naravni lepoti vreden. V ta namen bo podružnica SPD »Bohor« v Rajhenburgu priredila letos 2. julija veliko tombolo. Zanaša se, da bodo akcijo vsi podprli. Čisti dobiček tombole se bo porabil za gradnjo nove koče. Saj je treba, da se vsi zavedamo, da so naši kraji enakovredni drugim in ni treba, da nas morajo šele tuji ljubitelji naših naravnih

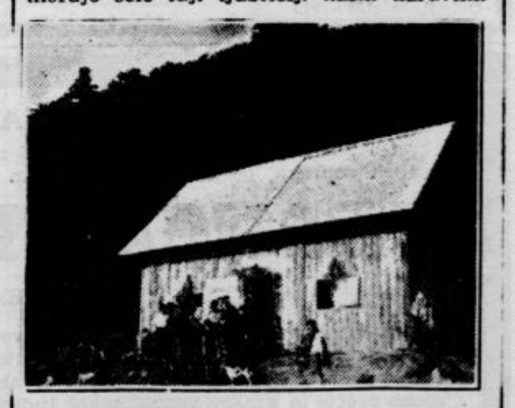

lepot opozarjati na vse, kar imamo. Naprošamo vse odločujoče gospode, da nam bodo naklonjeni in da pokažejo razumevanje za naše kraje, ki so vredni in potrebni napredka.

Že pred obstankom podružnice je bil Bohor znan zlasti Zagrebčanom. Čim se je zvedelo, da je ustanovljena podružnica SPD so začeli prihajati v množicah, ker so se nadejali, da je za izletnike in turiste pripravljeno drugače kakor je bilo prej. Kar je bilo mogoče za prvo silo napraviti, je napravljeno, vse drugo se pa bo dovršilo. Da uživa podružnica simpatije vseh, je pokazala tudi nedavna zabavna prireditev, katere so se udeležili vsi prijatelji naše podružnice. Drugo nedeljo 26. t. m. popoldne pa bo redni letni občni zbor pri Jugu. Ker je zaradi velikega načrta posebno važen, naj se udeleže vsi člani in pridejo naj tudi po članih vabljeni prijatelji planinstva.

Za nagrobnik dr. Ivanu Lahu

Odbor za postavitev nagrobnega spomenika dr. Ivanu Lahu v Ljubljani je prejel od 11. do vključno 17. t. m. sledeče prispevke:

din 200: banovinski odbor društva »Narodna svest« in Djinovski Ljubomir, Ljubljana.
din 100: dr. Andrejčič Anton, Gregorič K., ing. Hočevar Alojzij, dr. Kuhar Andrej in Šarabon Josip, Ljubljana; »Vintgar« d. z o. z., Gorje pri Bledu; ing. Biskupski Vitold, Trbovlje.
din 73: Ziegloser Jan, Praha.
din 52: Sedej Mary, Beech Grove Ind. USA.
din 50: Gašperin Rudolf, Neimenovani, dr. Plemelj Josip, dr. Spiller-Muys Fran in Strukelj Francè, Ljubljana.
din 30: Rus Srečko, Ljubljana.
din 25: Vehar Ignacij, Ljubljana.
din 24: Članstvo podružnice CMD, Stara cerkev pri Kočevju.
din 20: Fortič Ivan, Ljubljana; Petrič Ivan, Borovnica; Člani Sokola, Kočevje.

Vsem prisrčna hvala!

*

Vljudno prosimo še številne druge prijatelje, znance, stanovske tovariše in častilce pokojnega pisatelja, publicista in borca za svobodo in srečo Jugoslavije, njegove bivše učenke ter vse, ki so prejeli okrožnico, naj čimprej nakažejo svoj prispevek, da bo nagrobnik zaslužnemu dr. Ivanu Lahu tem lepše in veličastnejše znamenje narodove hvaležnosti za njegovo delo in trpljenje!

Odbor.

Tragična smrt Sava Zupančiča

Ljubljana, 18. februarja

Na kirurškem oddelku splošne bolnišnice je davi po kratkem trpljenju umrl g. Savo *Zupančič*, sodni uradnik iz Loža in rezervni pilot, sin uglednega nacionalnega delavca, upokojenega šolskega upravitelja Janeza Zupančiča in brat znanega alpinista Uroša.

Savo Zupančič, ki mu je bilo komaj 33 let, se je pred nekaj dnevi na še nepojasnjen način ponesrečil, da so ga morali nujno prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Vsa skrb zdravnikov je ostala zaman. — davi je ranjenec podlegel poškodbam. Njegova smrt je globoko presunila številne prijatelje in znance, ki so ga cenili kot vestnega uradnika, vzornega družabnika in drznega pilota. Poleg globoko užaloščenega očeta in brata zapušča pokojnik tudi dve sestri, go. Vido Hribovškovo in Natašo, obe učiteljici. Sava Zupančiča bo mlada generacija ohranila v toplem spominu kot dobrega tovariša in zglednega nacionalista.

K večnemu počitku spremimo pokojnika v nedeljo ob 16. izpred mrtvašnice splošne bolnišnice. Bodi mu blag spomin, svojcem pa iskreno sožalje!

Pomladna dela v Slovenskih goricah

Ivanjkovci, 18. februarja.

Nenavadno milo vreme zadnjih tednov je po Slovenskih goricah že zvabilo vinogradnike, da so pričeli pretekli teden s rezjo. Tudi zrigolali so to zimo precej, tako da bomo imeli dosti novih nasadov. Sedanje lepo zimsko vreme je omogočilo, da smo opravili mnogo dela v različnih področjih. Toda če bo takšno vreme še nadalje trajalo utegne biti velika nevarnost, da bo vse prerano odgnalo, nakar se nam je bati pomladne slane.

Po vinu je letos živahnejše povpraševanje kakor običajno. Cene so srednje. Prav mnogo lanskega pridelka je že razprodanega. Zadnji čas se gibljejo cene od 4.50 din navzgor. Sortirana vina pa so od 6 din naprej. Letnik 1937 je skoraj popolnoma razprodan.

Naj navežemo še nekaj krajevnih novic. Sokolska četa je s pomočjo matičnega društva v Ormožu priredila akademijo. Telovadne in pevske točke so bile izvrstno izvedene. Tajnik matičnega društva brat Lipe Izlaker je imel lep nagovor. Akademija je bila kar častno obiskana. Sledil je občni zbor sokolske čete in je bila izvoljena v glavnem dosedanja uprava. Kmalu nato je zborovala tudi gasilska četa, ki šteje 34 članov. Lani si je nabavila motorko in voz, postavila je stolp in izpopolnila opremo. Obširna poročila so bila soglasno odobrena. Letos si nabavi četa prapor in bo blagoslovitev na Vidov dan, združena z župnim zletom. Prihodnjo nedeljo pa uprizoré igralci sokolske čete »Švejka« in pričakujejo številen obisk.

Lenau je bil graščakov sin in je prišel nekega večera zelo pozno domov. Vratar pa mu ni maral odpreti, češ da ne sme. Po dolgem pogajanju se je Lenau naposled odločil, da bo vratarja podkupil. Pod vrati mu je potisnil v vežo zlatnik. Takoj so se vrata odprla. Komaj pa je stopil pesnik v vežo, že se je spet obrnil čez prag in rekel, da je pozabil knjigo, ki jo je bral v soju svetilke na klopi pred gradom, preden so se vrata odprla. Uslužno je vratar skočil proti klopi, da bi mu jo prinesel. Medtem pa se je Lenau hitro splazil nazaj v vežo in zaklenil vrata. Ni jih odprl prej, dokler mu ni vratar zlatnika vrnil.

★

»Kakšna razlika je med opreznostjo in strahopetnostjo?«

»Kar se nam zdi pri nas samih opreznost, se nam zdi pri drugih strahopetnost.«